

วาฬญี่ปุ่น

ฉบับที่ 3/2558

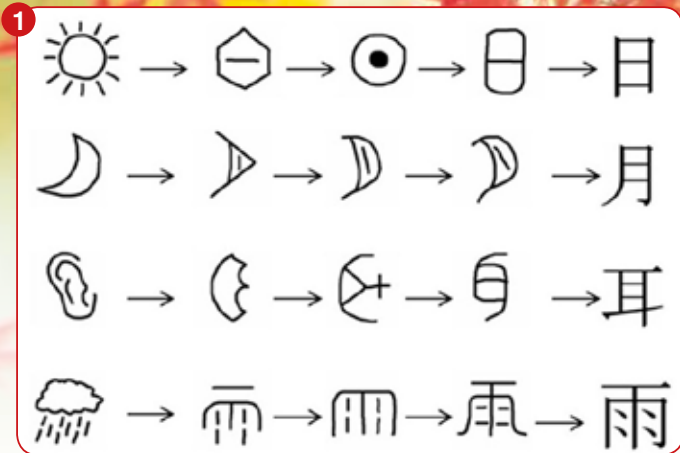

วรรณคดีญี่ปุ่น

ภาษาญี่ปุ่นและวรรณกรรม

ในสมัยโบราณ ก่อนการนำตัวอักษรคันจิมาใช้ ชาวญี่ปุ่นยังไม่มีการใช้ตัวอักษร และถ่ายทอดเรื่องราวตำนานต่างๆด้วยวิธีการบอกเล่า จนกระทั่งหลังจากการประดิษฐ์ตัวอักษร “มินโยกานะ (ตัวอักษรญี่ปุ่นที่ดัดแปลงมาจากอักษรภาพของจีน)” งานประพันธ์ต่างๆ เช่น บทอาชยาน เทพนินยาย ตำนาน และ บทร้องรำ จึงได้ถูกบันทึกด้วยตัวอักษร

ต้นกำเนิดตัวอักษรคันจิ

ต้นกำเนิดตัวอักษรฮิระกานะและคาตากานะ

あ ア a	い イ i	う ウ u	え エ e	お オ o
か カ ka	き キ ki	く ク ku	け ケ ke	こ コ ko
さ サ sa	し シ si	す ス su	せ セ se	そ ソ so
た タ ta	ち チ chi	つ ツ tsu	て テ te	と ト to
な ナ na	に ニ ni	ぬ ヌ nu	ね ネ ne	の ノ no
は ハ ha	ひ ヒ hi	ふ フ fu	へ ヘ he	ほ ホ ho
ま マ ma	み ミ mi	む ム mu	め メ me	も モ mo
や ヤ ya	(i)	ゆ ユ yu	(e)	よ ヨ yo
ら ラ ra	り リ ri	る ル ru	れ レ re	ろ ロ ro
わ ワ wa	(i)	(u)	(e)	を ヲ o
ん ン n				

แต่ละช่องในตารางแสดง ตัวอักษรฮิระกานะและตัวอักษรคาตากานะ ตัวอักษรฮิระกานะอยู่ทางด้านซ้ายมือ ส่วนตัวอักษรคาตากานะอยู่ทางด้านขวามือ ตัวหนังสือภาษาอังกฤษ แสดงถึงการออกเสียงของตัวอักษรในช่องนั้นๆ (*การออกเสียงตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น a-อะ i-อิ u-อุ e-เอะ o-โอะ เป็นต้น)

ในปัจจุบัน ภาษาญี่ปุ่นใช้ตัวอักษร 3 ประเภท ได้แก่ อักษรคันจิ อักษรฮิระกานะ และอักษรคาตากานะ ในการอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาญี่ปุ่น จำเป็นต้องรู้ตัวอักษรคันจิที่ใช้โดยทั่วไป จำนวน 1,945 ตัวอักษร ตัวอักษรฮิระกานะ ตัวอักษรคาตากานะ และตัวอักษรภาษาอังกฤษ (Alphabet) ซึ่งสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาตอนต้น ในครั้งนี้ จะขอแนะนำตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 ประเภท

1. ตัวอักษรคันจิ

ตัวอักษรคันจิได้ถูกพัฒนาขึ้นมาจากอักษรภาพ ดังนั้น ในแต่ละตัวอักษรต่างมีความหมายที่แสดงตามตัวอักษร

2. ตัวอักษรฮิระกานะ

ตัวอักษรฮิระกานะถูกประดิษฐ์ขึ้นจากการเชื่อมต่อรูปแบบการเขียนตัวอักษรคันจิ ตัวอักษรแต่ละตัวให้เสียงตามการออกเสียงของแต่ละตัวอักษร ในปัจจุบันมีตัวอักษรฮิระกานะทั้งหมด 46 ตัวอักษร

3. ตัวอักษรคาตากานะ

ตัวอักษรคาตากานะถูกประดิษฐ์ขึ้นจากการตัดทอนบางส่วนของตัวอักษรคันจิ ขึ้นเป็นสัญลักษณ์ ตัวอักษรคาตากานะถูกนำมาใช้ในการออกเสียงคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ หรือคำเลียนเสียงธรรมชาติ ตัวอักษรคาตากานะมีการออกเสียงเช่นเดียวกับตัวอักษรฮิระกานะ ในปัจจุบันมีตัวอักษรคาตากานะทั้งหมด 46 ตัวอักษร

ความแพร่หลายของการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ

เจแปนฟาวน์เดชั่น ได้ดำเนินการสำรวจ “Survey Report on Japanese-Language Education Abroad” แต่ละครั้ง ทุกๆ 3 ปี เพื่อทราบถึงสถานการณ์ในปัจจุบันของการศึกษาภาษาญี่ปุ่นของแต่ละประเทศทั่วโลก ในการสำรวจของปี ค.ศ. 2012 (ครั้งล่าสุด) พบว่า มีประเทศที่มีการศึกษาภาษาญี่ปุ่นทั้งสิ้น 136 ประเทศทั่วโลก และมีจำนวนผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นทั่วโลกทั้งสิ้น 3,985,669 คน (เพิ่มขึ้น 9.2% จากปี ค.ศ. 2009) มีสถาบันการศึกษา 16,046 แห่ง (เพิ่มขึ้น 7.5%) และมีครูผู้สอน จำนวน 63,805 คน (เพิ่มขึ้น 28.1%) โดยจำนวนผู้ศึกษา สถาบัน และครูผู้สอน มีอัตราเพิ่มขึ้นทั้งหมด

ประเทศที่มีผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นมากที่สุดในโลก คือ ประเทศจีน มีผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 1,046,490 คน ลำดับต่อมา คือ อินโดนีเซีย : 872,411 คน เกาหลีใต้ : 840,187 คน ออสเตรเลีย : 296,672 คน ไต้หวัน : 233,417 คน สหรัฐอเมริกา : 155,939 คน ไทย : 129,616 คน

วัตถุประสงค์ในการศึกษาภาษาญี่ปุ่นมากที่สุด คือ มีความสนใจในภาษาญี่ปุ่น (62.2%) ลำดับต่อไป คือ ต้องการสื่อสารเป็นภาษาญี่ปุ่น (55.5%) ชอบการ์ตูนมังงะ อนิเมชัน และเพลง J-Pop ของญี่ปุ่น (54%) สนใจประวัติศาสตร์ และวรรณกรรมญี่ปุ่น (49.7%) จากผลการสำรวจ พบว่าผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นมีความสนใจในความรู้เกี่ยวกับญี่ปุ่น มากกว่าจุดประสงค์ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ เช่น อันดับ 5 คือ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต (42.3%) และ อันดับ 7 เพื่อศึกษาต่อ ณ ประเทศญี่ปุ่น (34%)

ตาราง 1 จำนวนสถาบันการศึกษา ครูผู้สอน และ ผู้ศึกษา

	ค.ศ.2012	ค.ศ.2009
สถาบันการศึกษา (แห่ง)	16,046	14,925
ครูผู้สอน (คน)	63,805	49,803
ผู้ศึกษา (คน)	3,985,669	3,651,232

ฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ สมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่นในพระบรมราชูปถัมภ์ หอการค้าญี่ปุ่น และสมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทย

การประกวดครั้งนี้ มีผู้สมัครประเภทมัธยมศึกษาจำนวน 57 คน และประเภทมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไปจำนวน 73 คน คณะกรรมการได้คัดเลือกบทสุนทรพจน์ เพื่อเข้าร่วมประกวดสุนทรพจน์ประเภทละ 10 คน สำหรับการประกวดในประเภทมัธยมศึกษาใช้เวลาทำานละ 3 นาที และในประเภทมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไปใช้เวลาทำานละ 5 นาที ผู้เข้าประกวดจะกล่าวสุนทรพจน์โดยไม่อ่านต้นฉบับ เกณฑ์การตัดสินได้พิจารณาจาก ลักษณะการแสดงออก สำเนียงภาษาญี่ปุ่น ความต่อเนื่อง และทัศนคติในเนื้อหา เป็นต้น

ผู้ชนะเลิศในประเภทมัธยมศึกษา ได้แก่ นายเดชินท์ แสงสาย นักเรียนจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กล่าวสุนทรพจน์เรื่อง “เรื่องราวของผม” และนางสาวอรุณมลิ สิทธิคงเด่น นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กล่าวสุนทรพจน์เรื่อง “เส้นทางที่ฉันเลือก” เป็นผู้ชนะเลิศในประเภทมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป

ตาราง 2 จำนวนผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นในแต่ละประเทศ

ลำดับ ใน ค.ศ.2012	ลำดับ ใน ค.ศ.2009	ประเทศ	จำนวนผู้ศึกษา (คน)		
			2012	2009	อัตรา เพิ่มลด (%)
1	2	จีน	1,046,490	827,171	26.5
2	3	อินโดนีเซีย	872,411	716,353	21.8
3	1	เกาหลี	840,187	964,014	-12.8
4	4	ออสเตรเลีย	296,672	275,710	7.6
5	5	ไต้หวัน	233,417	247,641	-5.7
6	6	สหรัฐอเมริกา	155,939	141,244	10.4
7	7	ไทย	129,616	78,802	64.5
8	8	เวียดนาม	46,762	44,272	5.6
9	11	มาเลเซีย	33,077	22,856	44.7
10	12	ฟิลิปปินส์	32,418	22,362	45.0

ตารางที่ 3 วัตถุประสงค์ในการศึกษาภาษาญี่ปุ่น

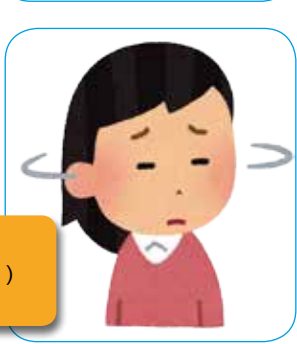
ลำดับ	วัตถุประสงค์	อัตรา (%)
1	สนใจในภาษาญี่ปุ่น	62.2
2	ต้องการสื่อสารเป็นภาษาญี่ปุ่น	55.5
3	ชอบการ์ตูนมังงะ อนิเมชัน และเพลง J-Pop ของญี่ปุ่น	54
4	สนใจประวัติศาสตร์ และวรรณกรรมญี่ปุ่น	49.7
5	ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต	42.3
6	เป็นนโยบายขององค์กร	35.3
7	ศึกษาต่อ ณ ประเทศญี่ปุ่น	34
8	เพื่อเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง	32.4
9	ท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่น	28.6
10	เตรียมตัวสอบ (เพื่อเข้ามหาวิทยาลัย เป็นต้น)	26.6

การประกวดสุนทรพจน์ภาษาญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ 30 สิงหาคมที่ผ่านมา ได้มีการจัดการประกวดสุนทรพจน์ภาษาญี่ปุ่น ครั้งที่ 42 ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เป็นความร่วมมือระหว่างสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย เจแปน

มาเรียนภาษาญี่ปุ่นแบบง่ายๆ กันเถอะ

ไม่ว่าจะเป็นประเทศใดในโลกก็ตาม ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้คนนั้นย่อมเกิดจากการทักทายด้วยความยินดี ในครั้งนี้จะขอแนะนำคำทักทายที่ง่ายและเป็นประโยชน์ให้กับท่านผู้อ่าน ที่คิดจะเริ่มศึกษาภาษาญี่ปุ่นต่อไปในอนาคต เมื่อพบปะกันครั้งแรกในแต่ละวัน การทักทายด้วยภาษาญี่ปุ่นนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลา หากท่านมีโอกาสได้ไปท่องเที่ยวในประเทศญี่ปุ่น หรือได้มีโอกาสพบปะกับคนญี่ปุ่น ลองใช้คำทักทายเหล่านี้

 O-HA-YO-GO-ZAI-MA-SU (おはようございます) อรุณสวัสดิ์	 KON-NI-CHI-WA (こんにちは) สวัสดิ์ (ตอนบ่าย)	 KON-BAN-WA (こんばんは) สวัสดิ์ (ตอนเย็น)
 O-YA-SU-MI-NA-SAI (おやすみなさい) ราตรีสวัสดิ์	 HAI (はい) ใช่	 I-I-E (いえい) ไม่ใช่
 SU-MI-MA-SE-N (すみません) GO-MEN-NA-SAI (ごめんなさい) ขอโทษ	 A-RI-GA-TO-GO-ZAI-MA-SU (ありがとうございます) ขอบคุณ	 SA-YO-NA-RA (さようなら) ลาก่อน

- *1. บางครั้งภาษาญี่ปุ่นเขียนด้วยตัวอักษร “U” แต่ว่าไม่ได้ออกเสียง “อุ” ใช้ลากเสียงตัวอักษรข้างหน้าแทน เช่น O-HA-(YO ออกเสียงยาว)-GO-ZAI-MA-SU A-RI-GA-(TO ออกเสียงยาว)-- GO-ZAI-MA-SU SA-(YO ออกเสียงยาว)--NA-RA เป็นต้น
2. บางครั้งภาษาญี่ปุ่นเขียนด้วยตัวอักษร “HA” แต่ว่าไม่ได้ออกเสียง “ฮา” แต่ออกเสียงว่า “WA” เช่น KON-NI-CHI-WA KON-BAN-WA เป็นต้น

Japan's Friendship Tie Programs

สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย ได้จัดการประชุมปฐมนิเทศน์ก่อนการเดินทางของผู้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนกับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก : JENESYS 2015 ขึ้น ภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจประเทศญี่ปุ่น “Japan's Friendship Tie Programs” เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2558 สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นได้รับความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คัดเลือกอาจารย์ชาวไทยผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นจากโรงเรียนทั่วประเทศจำนวน 11 คน เพื่อเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน JENESYS 2015 (Mekong 5 Countries: Social Activity and Culture Adult 1st Batch) ณ โตเกียวและจังหวัดมิยาจิ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 27 สิงหาคม ถึง 2 กันยายน พ.ศ. 2558 โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการเชิญคณะเยาวชนจากอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 5 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา เวียดนาม พม่า ลาว และไทย ไปเยือนประเทศญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ทางด้านสังคม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และนโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่น และนำประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมหลากหลายตลอดการเดินทาง เช่น เยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยว หน่วยงานรัฐบาล บริษัทต่างๆ โฮมสเตย์ และการแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนญี่ปุ่นไปเผยแพร่ในประเทศของตนเอง

โชโด (ศิลปะการเขียนตัวอักษร)

โชโด คือ การสร้างผลงานทางศิลปะในแบบตะวันออก ผ่านตัวอักษรที่เขียนขึ้นด้วยความสวยงาม ถือเป็นศิลปะการคิดลายมือประเภทหนึ่ง เขียนตัวอักษรภาพด้วยพู่กันชุ่มหมึก ประกอบกับสติที่แน่วแน่ ประเทศญี่ปุ่นมีการเรียนคิดลายมือในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาญี่ปุ่น แต่ทว่า คนญี่ปุ่นไม่ค่อยได้ใช้พู่กันในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากในโอกาสพิเศษ เช่น การเขียนบัตรอวยพรวันปีใหม่ และการเขียนชื่อของผู้รับลงบนซองใส่เงินเพื่อการเฉลิมฉลองโอกาสพิเศษ หรือในโอกาสแสดงความเสียใจ เป็นต้น

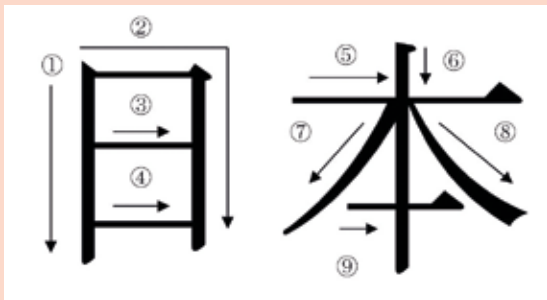
©The Japan Foundation

©The Japan Foundation

มาลองเขียนตัวอักษร “日本 (ญี่ปุ่น)” กันเถอะ

มาลองฝึกเขียนตัวอักษรตามลำดับ ด้วยพู่กัน ดินสอ หรือปากกาก็ได้

อุปกรณ์ที่ใช้ในโชโด

การเขียนตัวอักษรด้วยพู่กัน จะต้องใช้อุปกรณ์ที่จำเป็นอย่างน้อยที่สุด ได้แก่ แท่นพ่นหมึก พู่กัน กระดาษ และ หมึก ในกรณีที่หมึกมีลักษณะเป็นแท่ง น้ำเพื่อใช้ในการพ่นหมึกก็มีความจำเป็น นอกจากนั้น ยังนิยมใช้แผ่นรองกระดาษกันอย่างแพร่หลาย

1. แท่นพ่นหมึก

ใช้ประโยชน์เช่นเดียวกับจานสีในการวาดภาพ ใช้เป็นภาชนะรองน้ำหมึก หรือใช้พ่นแท่งหมึก

2. พู่กัน

โดยทั่วไป ทำมาจากขนสัตว์ เช่น ขนม้า ขนแกะ หรือขนห่าน เป็นต้น นำมารวมกับด้ามจับที่ทำจากไม้ หรือไม้ไผ่

3. กระดาษ

ใช้กระดาษสำหรับการเขียนโชโดที่ผลิตออกมาจำนวนมากอย่างแพร่หลาย โดยกระดาษวะชิ (กระดาษญี่ปุ่น) ซึ่งมีคุณภาพสูงก็ถูกนำมาใช้เช่นเดียวกัน

4. หมึก

ทำมาจากเขม่าของน้ำมันพืช น้ำมันสน หรือจากน้ำมันปิโตรเลียม เป็นต้น ผสมกับกาวจนแข็งตัวแล้วจึงนำออกจำหน่าย นอกจากนี้ ยังมีการใช้น้ำหมึกซึ่งมีลักษณะเป็นของเหลวกันอย่างแพร่หลายด้วย

คะคิโชเมะ

ที่ประเทศญี่ปุ่น ในช่วงต้นเทศกาลปีใหม่ จะมีประเพณี ที่เรียกว่า “คะคิโชเมะ” เป็นการเขียนอักษรหรือภาพ ด้วยพู่กัน โดยปกติประเพณีนี้จะมีขึ้นในวันที่ 2 มกราคม “คะคิโชเมะ” คือ การเขียนตัวอักษรให้มีความสวยงามเพื่อนำไปถวายแด่เทพเจ้า จากนั้นจะนำไปเผาในงานเทศกาล และยังคงสืบทอดประเพณีที่ตึงามนี้ไว้

นอกจากนี้ ในทุกวันที่ 5 มกราคม ของทุกปี จะมีการจัดกิจกรรมคะคิโชเมะ เพื่อเขียนตัวอักษร โดยมีผู้คนทั่วทั้งประเทศญี่ปุ่น จำนวนประมาณ 4,000 คนเข้าร่วมกิจกรรม ณ นิฮงบุโดคัง กรุงโตเกียว ซึ่งถือเป็นประเพณีหนึ่งในเทศกาลปีใหม่ของประเทศญี่ปุ่น

กลอนทังกะ

ทังกะ คือ กลอนรูปแบบหนึ่งของญี่ปุ่น ที่เกิดขึ้นตั้งแต่กลางสมัยนาระ (ค.ศ.710-794) เป็นต้นมา โดยกลอนมีโครงสร้าง 5-7-5-7-7 พยางค์ รวม 31 พยางค์ แสดงถึงความรู้สึกของผู้คนผ่านบทกลอนสั้นๆ โดยไม่กำหนดเนื้อความ เพียงแต่แต่งบทกลอนให้อยู่ในรูปแบบ 5 วรรค 31 พยางค์ตามข้อกำหนดเพียงเท่านั้น และยังมีผลงานประพันธ์บทกลอนทังกะที่มีคุณค่าอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น “มันโยชู” ผลงานที่รวบรวมบทกลอนต่างๆ ที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศญี่ปุ่น ในศตวรรษที่ 8 เป็นต้น

ตั้งแต่ในสมัยมันโย (อยู่ในช่วงระหว่าง ค.ศ. 630 – 760) เป็นต้นมา ชาวญี่ปุ่นได้เขียนบทกลอนทังกะที่แสดงถึงความรู้สึกที่ตัวเองชื่นชอบ โดยผู้แต่ง ได้แต่งเนื้อหาขึ้นอย่างอิสระ

ไม่ว่าจะเป็นหัวข้อใดก็ตาม เช่น ความรัก ชีวิตประจำวัน ปัญหาสังคม การเจริญเติบโตของเยาวชน ไปจนถึง นิทาน หรือ นวนิยาย มันโยชูได้รวบรวมบทกลอนที่ได้รับความนิยมในอดีต ซึ่งผ่านกาลเวลามาจนถึงปัจจุบัน ถือเป็นเสน่ห์ของผลงานนี้

มันโยชู

เอียะคุนินอิซุ

เอียะคุนินอิซุ คือ บทกลอนญี่ปุ่นที่ ฟุจิวะระ เทกะ (ค.ศ.1162-1241) ได้คัดเลือก จากผู้ประพันธ์ 100 คน ที่ประพันธ์ผลงานในช่วงปลายสมัยเฮอัน (ค.ศ. 794 –1185) จนถึงต้นสมัยคะมะคุระ (ค.ศ. 1185-1333) คนละ 1 บทกลอน เอาไว้ด้วยกัน ในสมัยเอโดะ “คารุตะ (บัตรรูปภาพใส่คำกลอน)” ได้ถือกำเนิดขึ้น และเผยแพร่ไปในหมู่ประชาชนทั่วไป จึงได้นำบทกลอนเอียะคุนินอิซุ ใส่ลงในบัตรคารุตะ ซึ่งบัตรนี้มีลักษณะเดียวกับ บัตรคารุตะที่ใช้ในการแข่งขันในปัจจุบัน

คารุตะ เป็นภาษาโปรตุเกส แปลว่า บัตร (การ์ด) ถูกนำเข้ามาที่ประเทศญี่ปุ่นทางเรือพร้อมกับมิชชันนารีผู้สอนศาสนาคริสต์ คารุตะที่ใช้เล่นในสมัยโบราณของญี่ปุ่น ใช้การจับคู่เปลือกหอยที่ตรงกัน และเป็นต้นกำเนิดของรูปแบบคารุตะในปัจจุบัน

ในบทกลอน 100 บท สามารถแบ่งรูปแบบจากเนื้อหาของบทกลอนได้ออกเป็น บทกลอนความรัก มีจำนวนมากที่สุด 43 บท บทกลอนที่ประพันธ์ถึงฤดูกาลต่างๆ ในแต่ละฤดูกาล ทั้งฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง และฤดูหนาว มีจำนวน 32 บท และบทกลอนที่ไม่สามารถจัดหมวดหมู่ได้ มี 20 บทกลอน นอกจากนั้น เป็นบทกลอนที่ประพันธ์ถึงการเดินทางและการจากลา ซึ่งจะขอแนะนำบทกลอนเป็นตัวอย่าง ดังนี้

ผู้ประพันธ์ : ฟุจิวะระ โนะ คิโยะชูเคอะซอน
ความหมาย : ข้าพเจ้าเกิดความสงสัยว่า ถ้าคนเราดำเนินชีวิตจนถึงวัยชรา จะสามารถระลึกถึงความทุกข์ยากในอดีตด้วยความคิดถึง เพียงเพราะข้าพเจ้าเพิ่งประสบกับความทุกข์ที่ผ่านมาในวันนี้

ภาพจาก : ชมรมคารุตะกรุงเทพ (ban_karuta@yahoo.co.jp)

วรรณคดีเรื่องเก็นจิ โมโนะงะตาริ

วรรณคดีเรื่องเก็นจิ โมโนะงะตาริเป็นนวนิยายเรื่องยาวของญี่ปุ่นที่ประพันธ์ขึ้นในกลางสมัยเฮอัน โดยมุระซากิ ชิกิบุ หนึ่งในบรรดาสภาพสตรีของราชสำนักเฮอัน วรรณคดีเรื่องนี้ปรากฏครั้งแรกในปี ค.ศ. 1008 มีทั้งหมด 54 ตอน ประกอบด้วยตัวอักษรประมาณ 1 ล้านตัวอักษร (ต้นฉบับเขียนด้วยกระดาษประมาณ 2,400 แผ่น) ถือเป็นวรรณคดีที่มีความยาวมาก เขียนด้วยกลอนญี่ปุ่น (วะกะ) ประมาณ 800 บท มีตัวละครประมาณ 500 ตัว ปรากฏตัวตลอดระยะเวลาในเรื่อง 70 ปี

วรรณคดีเรื่องเก็นจิ โมโนะงะตาริเป็นนวนิยายเรื่องยาวที่เก่าแก่ที่สุดในโลก นอกจากนี้ ในเวลาต่อมายังมีอิทธิพลอย่างมากต่อวรรณคดี การเขียน ภาพ งานหัตถกรรม และศิลปะการแสดงของญี่ปุ่น และเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งต่อการสร้างรูปแบบวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของญี่ปุ่น เรื่องราวความรักและความเกลียดชังของชนชั้นสูงในราชสำนักที่ล่วงเลยกว่า 70 ปี มีตัวละครเอก เก็นจิ อิเครุ เด็กหนุ่มรูปงาม โดยฉากหลังกล่าวถึง ราชวงศ์เฮอัน ในต้นศตวรรษที่ 11 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีความเจริญสูงสุด วรรณคดีเรื่องนี้ได้ถูกนำไปแปลและตีพิมพ์ในภาษาต่างๆ มากมาย เช่น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และ จีน เป็นต้น ผลงานนี้ไม่เพียงแต่มีความงดงามและโดดเด่นในประวัติศาสตร์วรรณคดีของญี่ปุ่นเท่านั้น ยังเป็นผลงานชิ้นเอกที่บอกเล่าถึงยุคสมัยที่ผู้แต่งมีความรู้เรื่องมาจนถึงในปัจจุบัน นอกจากนี้เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน ค.ศ. 2008 ยังได้มีการจัดงานเฉลิมฉลองครบรอบ 1,000 ปี วรรณคดีเก็นจิ โมโนะงะตาริที่จังหวัดเกียวโตด้วย

เรื่องย่อ

วรรณคดีเรื่องเก็นจิ โมโนะงะตาริ เป็นเรื่องราวชีวิต ที่รุ่งโรจน์ และ ตกยากของ เก็นจิ อิเครุ เจ้าชาย ผู้ถือกำเนิดเป็นพระราชบุตรในราชสำนักเฮอัน ผู้มากด้วยพรสวรรค์ และรูปลักษณ์ที่งดงาม ไปจนถึงชีวิตของลูกหลานของเขา นวนิยายเรื่องยาวเรื่องนี้ ได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก ดังต่อไปนี้

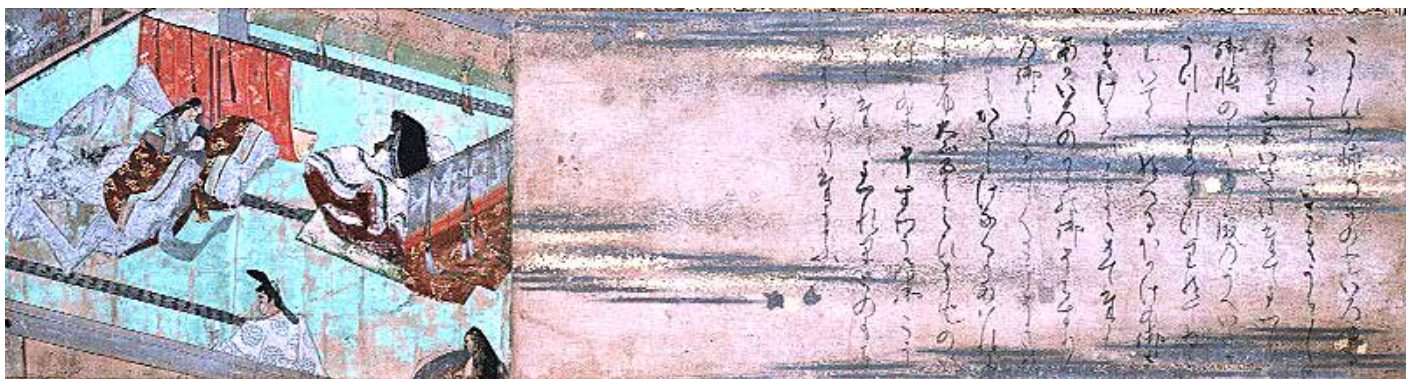

มุระซากิ ชิกิบุ

ส่วนที่ 1 เล่าเรื่องประวัติความรักของเก็นจิ ชีวิตในช่วงต้น ซึ่งมีความรุ่งเรืองสูงสุดในฐานะพระราชวงศ์

ส่วนที่ 2 ชีวิตในช่วงปลายของเก็นจิ วนเวียนอยู่ในห้วงความรักกับหญิงสาว และจากความล้มเหลวในชีวิตรัก ทำให้ชีวิตตกอยู่ในความไม่แน่นอน และนำไปสู่การออกบวช

ส่วนที่ 3 เรื่องราวชีวิตและความรักของลูกหลานเก็นจิ หลังจากที่เขาเสียชีวิต

ไอบู กลอนสั้นที่สุดในโลก

มัทสึโอะ บาโซ
© 江東区教育委員会

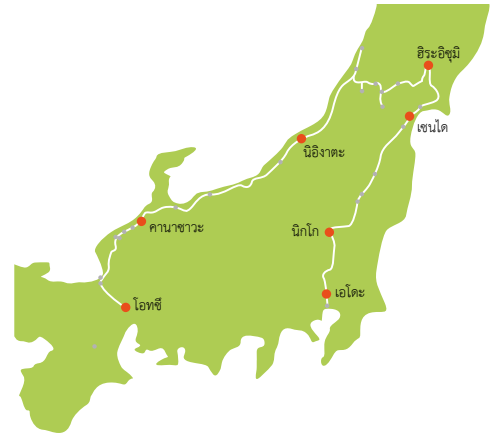
กลอนไอบูจำนวนมาก ถูกประพันธ์และสะท้อนถึงทัศนคติในจิตใจของผู้ประพันธ์ที่มีต่อเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปในแต่ละวัน โดยบรรยายช่วงเวลาเหล่านั้นด้วยศิลปะ

กลอนไอบู มีรูปแบบโครงสร้างที่เป็นเอกลักษณ์ซึ่งพัฒนามาจากส่วนแรกของกลอนไฮกุ กลอนประกอบด้วย 17 พยางค์ มีโครงสร้าง 5 – 7 – 5 พยางค์ เนื้อหาภายในกลอนมีการบรรยายถึงฤดูกาล นักประพันธ์กลอนไอบูที่มีชื่อเสียง อาทิ มัทสึโอะ บาโซ (ค.ศ.1644 -1694) มีชีวิตอยู่ในสมัยเอโดะ (ค.ศ.1600-1868) และมะซะโอะกะ ชิเกิ ผู้พัฒนารูปแบบกลอนไอบูให้สมบูรณ์ ในสมัยเมจิ (ค.ศ.1868-1912) นอกจากนี้ กลอนไอบูยังเป็นบทกลอนที่สั้นที่สุดในโลก

มัทสึโอะ บาโซ (ค.ศ. 1644-1694) นักประพันธ์บทกลอนไอบูที่มีผลงานยอดเยี่ยมในระดับสูงสุด คนหนึ่งในสมัยที่ยังเป็นเด็ก มีความสนใจกลอนไฮกุ (ในเวลาต่อมาพัฒนาเป็นกลอนไอบู) ซึ่งแพร่หลายในเมืองอิกะ (เมืองหนึ่งในจังหวัดมิเอะ ในปัจจุบัน) และยังได้เรียนรู้จากรุ่นพี่ที่เป็นนักประพันธ์ไฮกุ บาโซจึงศึกษาในวิชาที่เกี่ยวข้องกับกลอนไฮกุและ วรรณกรรม

ในช่วงหลายปี ที่ได้เดินทางไปยังเอโดะ (โตเกียวในปัจจุบัน) และพัฒนากลอนไฮกุขึ้นอย่างมาก โดยการแลกเปลี่ยนกับเหล่าบัณฑิตในระหว่างการเดินทางจากบ้านเกิดในเมืองอิกะ ไปยังสถานที่ต่างๆ เช่น เกียวโต นาระ และ โอทซึ (เมืองหนึ่งในจังหวัดชิกะในปัจจุบัน) เป็นต้น “โอะคุโนะโอะซะซะมิจิ” หนึ่งในบันทึกการเดินทางของมัทสึโอะ บาโซ จากเอโดะสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลงานคลาสสิกของญี่ปุ่น ซึ่งถือเป็นต้นแบบบันทึกการเดินทาง เนื้อหาภายในมีกลอนไอบูที่มีชื่อเสียงอยู่เป็นจำนวนมาก

ในครั้งนี้จะขอแนะนำตัวอย่างบทกลอนจากบันทึกการเดินทาง “โอะคุโนะโอะซะซะมิจิ” ซึ่งมีบทกลอนที่มีชื่อเสียงอยู่เป็นจำนวนมาก

แผนที่การเดินทาง ในการประพันธ์ผลงานโอะคุโนะโอะซะซะมิจิ

Whiter than all the stones of Ishiyama
The autumnal wind - 石山の石より白し秋の風

i-shi-ya-ma-no (5 พยางค์)
i-shi-yo-ri-shi-ro-shi (7 พยางค์)
a-ki-no-ka-ze (5 พยางค์)

มาลองแต่งกลอนไอบูเป็นภาษาอังกฤษกันเถอะ

ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 กลอนไอบูได้เริ่มถูกนำไปเผยแพร่ในทวีปยุโรปและอเมริกา นับจากนั้นมากลอนไอบูได้รับความนิยมแพร่หลายทั่วไปในนานาประเทศ ปัจจุบัน มีหลายประเทศแต่งบทกลอนไอบูด้วยภาษาประจำชาติของตนเอง รวมทั้งมีจำนวนผู้ศึกษาวิจัยมากขึ้น

This desert journey - In search of an oasis – Of family there: Shimane, Marie Annette

หลักการแต่งกลอน

1. เขียน “คำบรรยายฤดูกาล” ในบทกลอน

คำบรรยายฤดูกาลในบทกลอนไอบู ถือเป็นสิ่งที่แทบจะขาดไม่ได้ คำบรรยายฤดูกาลสามารถแบ่งออกได้เป็น

7 ประเภท (ฤดูกาล ปรากฏการณ์บนท้องฟ้า ภูมิศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี การดำเนินชีวิต สัตว์ และพืชพันธุ์) สังเกตฤดูกาลตามธรรมชาติด้วยการใช้สัมผัสทั้งห้า แล้วสะท้อนสิ่งที่มองเห็นออกมาเป็นบทกลอนภาษาอังกฤษสั้นๆ 3 บรรทัด

2. กลอนที่มีรูปแบบโครงสร้าง 5 พยางค์ - 7 พยางค์ - 5 พยางค์

กลอนไอบู เป็นกลอนที่มีรูปแบบโครงสร้าง 5 พยางค์ - 7 พยางค์ - 5 พยางค์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ

3. เพื่อบอกเล่าถึงสิ่งที่สัมผัสอยู่ตรงหน้า จึงแต่งกลอนไอบูขึ้นในขณะนั้น

ตัวละครที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของญี่ปุ่น

ตัวละครที่ปรากฏในนิทานและสร้างความสนุกสนานให้กับเรื่องราวนั้น ต่างมีรูปร่างลักษณะที่แปลกประหลาด ทุกคนคงจะรู้จัก ม้ายูนีคอร์น ตัวละครในเทพนิยายกรีก มังกร ตัวละครในเทพนิยายจีน และมันิลมังกร ตัวละครในนิทานของไทย เป็นอย่างดี ในครั้งนี้จะขอแนะนำตัวละครที่มีลักษณะแปลกประหลาดจากนิทานพื้นบ้านของญี่ปุ่น

กัปปะ

เนื่องจาก กัปปะมีลักษณะที่แตกต่างไปตามตำนานในแต่ละท้องถิ่นและยุคสมัย จึงขอแนะนำลักษณะเด่นที่แสดงถึงตัวกัปปะ ดังต่อไปนี้

- มีลักษณะทางร่างกายคล้ายเด็ก มีตัวสีเขียว หรือ สีแดง
- มีจานใส่น้ำวางอยู่บนศีรษะ และมีกระดองอยู่ที่หลัง ถ้าจานบนศีรษะของกัปปะแตกหรือน้ำแห้ง จะทำให้กัปปะอ่อนแรงหรือเสียชีวิต

- ชอบกินแตงกวา
- อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำ

ยังคงมีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกัปปะหลงเหลืออยู่โดยทั่วประเทศญี่ปุ่น เช่น กัปปะมีนิสัยชอบแกล้ง อาทิตชอบทำหายนมนุษย์ให้แข่งขันซูโม่ และชอบลากคนหรือม้าลงไปในแหล่งน้ำ ในทางกลับกัน ยังมีเรื่องเล่าที่สืบทอดกันมาว่า กัปปะได้ให้ความช่วยเหลือ เช่น มอบยาสูตรลับให้ หรือช่วยปลุกข้าว และถอนหญ้าในนา เป็นต้น

โดยปกติ ในช่วงก่อนหรือหลังเทศกาลกอนในเดือนกรกฎาคม จะมีเทศกาลถวายของขอให้กับกัปปะ เช่น แตงกวา เพื่อขอให้ไม่เกิดอุทกภัยในท้องถิ่นนั้น

เทนงุ

ในแต่ละท้องถิ่นยังคงปรากฏตำนานที่เกี่ยวกับเทนงุสืบทอดกันมาอยู่หลากหลายรูปแบบ จึงขอแนะนำเอกลักษณ์พื้นฐานที่แต่ละท้องถิ่นมีลักษณะเหมือนกัน ดังต่อไปนี้

- อาศัยอยู่บนภูเขา
- หน้าแดง จมูกยาว
- สวมชุดนักพรตภูเขา ใส่รองเท้าเกตะ (เกียะญี่ปุ่น) พื้นสูง มือถือพัดใบเมเปิ้ลซึ่งสามารถพัดเพื่อให้เกิดลมได้ตามต้องการ

ในบรรดาเทนงุ เทนงุที่มีใบหน้าสีแดง จมูกยาว เรียกว่า “ไดเทนงุ” เป็นเทนงุที่อยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ยังมีเทนงุที่มีลักษณะปากเป็นนก และเทนงุที่อาศัยในแม่น้ำด้วย ตั้งแต่สมัยโบราณ หากเกิดปรากฏการณ์ที่แปลกประหลาดขึ้นบนภูเขา เชื่อว่าเกิดจากเทนงุ

มีนิทานโบราณมากมาย ที่พูดถึงเทนงุที่มีบทบาทที่ชั่วร้ายโดนพระผู้ใหญ่อำนาจ ทว่าในทางกลับกัน ตั้งแต่ในสมัยโบราณ เทนงุได้รับการบูชาในฐานะวิญญาณที่สิงสถิตย์อยู่ในภูเขา เป็นเทพผู้ปกป้องป่าไม้

ยักชิโอนิ

มีความแตกต่างไปในแต่ละท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น จึงขอนำเสนอเอกลักษณ์ของยักชิโอนิ ดังต่อไปนี้

- โดยปกติมีสีแดง
- โดยปกติมีลักษณะเป็นคน มีเขาบนศีรษะ
- สวมชุดที่ทำจากหนังเสือ มีภาพลักษณ์ที่ดูแข็งแรง ลักษณะโหดร้ายเกินมนุษย์

สามารถกล่าวได้ว่า ยักชิโอนิคือตัวแทนของปีศาจร้ายที่มีอยู่ และได้รับบทบาทตัวร้ายที่ถูกเหล่าฮีโร่กำจัด ยักชิโอนิสร้างความทุกข์และความเกลียดชังให้กับมนุษย์เป็นอย่างมาก และยังเป็นตัวร้ายในนิทานพื้นบ้านญี่ปุ่นมาตั้งแต่สมัยโบราณ ในหลายท้องถิ่นยังคงสืบทอดเทศกาลเกี่ยวกับยักชิโอนินานับแต่ในสมัยโบราณ โดยมีจุดมุ่งหมายในเรื่องความศรัทธา เช่น เทศกาลนะมะสะกะ (จังหวัดอะกิตะ) เป็นต้น

วรรณกรรมญี่ปุ่นในปัจจุบัน

ประเทศญี่ปุ่นถือเป็นประเทศที่มีอัตราการพิมพ์หนังสือจำนวนมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก ในปี ค.ศ. 2012 สำนักพิมพ์ของประเทศญี่ปุ่น ชื่อ “Shuppan News Co., Ltd.” ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ของประเทศญี่ปุ่น ในปี ค.ศ. 2012 พบว่า มีหนังสือที่จัดพิมพ์ขึ้นใหม่จำนวน 82,200 เล่ม เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2011 มีจำนวนร้านขายหนังสืออยู่ 13,321 ร้าน และมียอดการจำหน่ายหนังสือ เป็นเงิน 864,100 ล้านบาท

อัตราการพิมพ์หนังสือในปี ค.ศ 2012

อันดับ	ประเภท	เล่ม
1	สังคมศาสตร์	16,094
2	วรรณกรรม	13,893
3	ศิลปะ	12,763
4	เทคโนโลยี	9,104
5	วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	6,935
6	หนังสือสำหรับเด็ก	4,898
7	ประวัติศาสตร์	4,847
8	ปรัชญา	4,342
9	อุตสาหกรรม	3,631
10	ภาษา	2,053
11	ทั่วไป	1,981
12	หนังสืออ้างอิงสำหรับการศึกษา	1,659
จำนวนรวม		82,200

วรรณกรรมญี่ปุ่นในยุคปัจจุบันที่มีฉบับคำแปลภาษาไทย

โตะโตะจัง เด็กหญิงขำขันต่าง

ผู้แต่ง คุโรยานางิ เท็ตสึโกะ
วางจำหน่าย ปี ค.ศ. 1981
เรื่องย่อ

วรรณกรรมเรื่องโตะโตะจัง เด็กหญิงขำขันต่าง กล่าวถึง การดำเนินชีวิตภายในโรงเรียนประถมศึกษาโทโมเอะของตัวเอกในเรื่อง โรงเรียนที่มีการเรียนการสอนที่เป็นเอกลักษณ์ในระหว่างสมัยสงครามโลก ในยุคลสมัยที่ผู้เขียน คุโรยานางิ เท็ตสึโกะ เป็นเด็ก ชื่อของตัวละครที่เป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนทั้งหมด ล้วนมีอยู่จริง จึงเป็นวรรณกรรมที่แต่งขึ้นจากเรื่องจริงทั้งหมด “โตะโตะ” นั้นมาจากการออกเสียงที่ไม่ชัดของผู้เขียน “เท็ตสึโกะ” วรรณกรรมเรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์ขึ้นใน ปีค.ศ. 1981 มียอดจำหน่ายภายในประเทศจำนวน 7.6 ล้านเล่ม เป็นหนังสือขายดีที่สุดหลังจากสมัยสิ้นสุดสงครามโลก ในปัจจุบัน ได้ถูกแปลในประเทศต่างๆทั่วโลกถึง 35 ประเทศ ในปี 1985 ได้รับรางวัลทางด้านวรรณกรรมของประเทศโปแลนด์ และได้รับการตีพิมพ์ประมาณ 6.4 ล้านเล่มในประเทศจีน

ภาพ : สำนักพิมพ์ผีเสื้อ

ภาพ : สำนักพิมพ์ก้ามหอย

1Q84

ผู้แต่ง มูระกะมิ ฮะรุกิ
วางจำหน่าย เล่มที่ 1 และ 2 พิมพ์ เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม ค.ศ. 2009 และ เล่ม 3 พิมพ์ เมื่อวันที่ 16 เมษายน ค.ศ. 2010
เรื่องย่อ

ผลงานชิ้นเอกของ มูระกะมิ ฮะรุกิ 1Q84 ได้รับการบันทึกว่าสามารถจำหน่ายได้ถึง 1 ล้านเล่ม ภายในเวลา 1 เดือน และเป็นวรรณกรรมขายดีในทุกๆประเทศทั่วโลก เรื่องกล่าวถึง อาโอมามะ และ เทงโกะ สองตัวละครที่เคยพบกันเมื่อตอนอายุ 10 ขวบ และต้องจากกัน ตัวละครเอกทั้งสองต้องอดทนกับความรู้สึกในการใช้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยวด้วยตัวเองคนเดียวบนโลกใบนี้ พร้อมกับการดำเนินชีวิตในแต่ละวันด้วยความรู้สึกไร้ตัวตน แต่ทว่าในปี 1984 ทั้ง 2 คนได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กรทางศาสนา และอาโอมามะต้องพบกับความจริงว่าตัวเองได้ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก เมื่อทราบว่า ตัวเองไม่ได้ดำเนินชีวิตอยู่ในปี ค.ศ. 1984 อีกต่อไป เธอจึงขนานนามโลกใบใหม่นี้ ว่า 1Q84 (Q กับ เลข 9 ในภาษาญี่ปุ่น ออกเสียงพ้องกันว่า “คิว” และเป็นชื่อของหนังสือเรื่องนี้)

สถานที่ท่องเที่ยวที่ถูกกล่าวถึงในวรรณกรรมญี่ปุ่น

สถานที่ท่องเที่ยวของประเทศญี่ปุ่น นั้นเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงามและมีมนต์เสน่ห์อย่างยิ่ง นักเขียนได้รับแรงบันดาลใจจากวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม นำมาเขียนเป็นฉากในวรรณกรรมที่ยังสร้างเรื่องราวให้ยังสนุกสนานมากยิ่งขึ้น ในครั้งนี้จะขอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและได้ถูกกล่าวถึงในวรรณกรรมของญี่ปุ่น

เมืองอุจิ จังหวัดเกียวโต

วรรณคดีเรื่อง เก็นจิ โมนะงะตาริ ประกอบด้วยเนื้อเรื่อง 54 ตอน แต่ในเนื้อเรื่อง 10 ตอน สุดท้ายได้ใช้เมืองอุจิ จังหวัดเกียวโตเป็นฉาก ภายในเนื้อเรื่องได้บรรยายให้เห็นภาพความงดงามของฤดูกาลทั้ง 4 อย่างละเอียด และถึงแม้ว่าเวลาจะล่วงเลยมากกว่า พันปีแล้วก็ตาม ในปัจจุบันสถานที่ต่างๆคงไม่เปลี่ยนสภาพไปตามกาลเวลา เช่น ภูเขา เกลียวลื่นและสายน้ำที่ไหลรินของแม่น้ำอูจิ แหล่งมรดกโลก อย่างวัดเบียวโด ศาลเจ้าอิกิมะมิ ที่ตั้งอยู่ในหมู่เมฆไม้ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีอนุสาวรีย์ และ พิพิธภัณฑ์วรรณคดีเรื่องเก็นจิ โมนะงะตาริ ด้วย

เมืองโกโนะ จังหวัดอิวาเตะ

นิทานพื้นบ้านชุด “โทโนะ โมนะงะตาริ” ประพันธ์โดย ยะนะจิตะ คุนิโอะ (ค.ศ. 1875 -1962) นักแต่งนิทานพื้นบ้าน และได้รับการเผยแพร่ในปี ค.ศ. 1910 นิทานกล่าวถึงเรื่องราวที่ลึกลับจำนวนมากเช่น กัปปะ ภูตผี ปีศาจ และปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติต่างๆ เป็นต้น หนึ่งในนั้นได้กล่าวถึง แม่น้ำอันเป็นสถานที่ต้นกำเนิดของตัวกัปปะ ซึ่งอยู่ในเมืองโทโนะ จังหวัดอิวาเตะ นอกจากนี้ ในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 4 ของเดือนพฤษภาคม ที่วัดโมทชิ ในเมืองฮิระอิชิมิ จังหวัดอิวาเตะ มีการจัดเทศกาล “โกะคุซุยโนะเอน” ผู้เข้าร่วมจะนั่งอยู่บริเวณด้านน้ำสายน้ำเล็กๆในสวน และแต่งกลอนก่อนที่ถ้วยสาเกจะไหลตามสายน้ำมาจนถึงหน้าต่น ประเพณีที่งดงามนี้เป็นประเพณีที่มีมาตั้งแต่ในสมัยเอโดะ

น้ำตกคาวะซุซึนาะคะรุ

จังหวัดชิซึโอกะ

น้ำตกคาวะซุซึนาะคะรุ แปลว่าน้ำตก 7 สาย หากเดินไปตามเส้นทางเดินโดยใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงจะสามารถมองเห็นน้ำตกได้ครบทั้ง 7 สาย น้ำตกแห่งนี้ได้ถูกใช้เป็นฉากในวรรณกรรมเรื่อง “ระบำเร่ (Izu no Odoriko)” ไม่เพียงแต่เป็นวรรณกรรมขึ้นเอกในยุคแรกของ คาวะบาตะ ยะซุนะระ ผู้ซึ่งได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรมในปี ค.ศ. 1968 เท่านั้น แต่ยังเป็นผลงานของคาวะบาตะที่ได้รับความนิยมอย่างสูง และยังมีการแปลวรรณกรรมเรื่องนี้เป็นฉบับภาษาไทยด้วย

ข่าวสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น

News from Embassy of Japan

พิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2558

เมื่อวันที่ 29 เมษายน รัฐบาลญี่ปุ่นได้ประกาศ มอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ชาวต่างประเทศประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2558 ให้กับชาวต่างชาติผู้มีผลงานที่โดดเด่นในสาขาของตน สำหรับประเทศไทย ได้มอบให้แก่ 5 ท่านดังต่อไปนี้

นายเตช บุนนาค

ในวันที่ 16 มิถุนายนที่ผ่านมา ได้มีการจัดพิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้กับนายเตช บุนนาค ผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชาวต่างประเทศประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2558 ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น นายเตช บุนนาค อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ และประธานกรรมการศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก (Asia-Pacific Development Center on Disability (APCD)) ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “The Order of the Rising Sun, Gold and Silver Star” ในฐานะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น และส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมในระดับนานาชาติของประเทศญี่ปุ่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาอย่างยาวนาน

ดร. โกศล เพ็ชรสุวรรณ

ในวันที่ 25 สิงหาคม ที่ผ่านมา ได้มีการจัดพิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้กับ ดร. โกศล เพ็ชรสุวรรณ ผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชาวต่างประเทศประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2558 ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น ดร. โกศล เพ็ชรสุวรรณ อดีตอธิบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และที่ปรึกษากระทรวงศึกษาธิการ ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Neck Ribbon” ในฐานะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา และนำมาซึ่งความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นมาอย่างยาวนาน ในพิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ครั้งนั้น มีแขกผู้เกียรติประมาณ 70 คน ได้เข้าร่วมแสดงความยินดีกับดร.โกศล เพ็ชรสุวรรณด้วย

นาย จุตินันท์ ภิรมย์ภักดี

ในวันที่ 23 มิถุนายน ที่ผ่านมา ได้มีการจัดพิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Rosette” ให้กับนายจutinันท์ ภิรมย์ภักดี นายกสมาคมคาราเต้แห่งประเทศไทย ผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชาวต่างประเทศประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2558 ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น นายจutinันท์ ภิรมย์ภักดี ได้เผยแพร่วัฒนธรรมญี่ปุ่นในประเทศไทย โดยผ่านกีฬาคาราเต้ที่เริ่มต้นฝึกฝนมาตั้งในสมัยศึกษาชั้นมัธยมปลาย นอกจากนั้น ทางด้านธุรกิจ นายจutinันท์ในฐานะรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ยังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจกับประเทศญี่ปุ่น อาทิ มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่เครื่องดื่มสินค้าญี่ปุ่น เป็นต้น

พญ. เรณู อุบล

ในวันที่ 9 กรกฎาคม ที่ผ่านมา ได้มีการจัดพิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “The Order of the Rising Sun, Gold and Silver Rays” ให้กับ พญ.เรณู อุบล ผู้อำนวยการศูนย์บริการผู้ป่วยชาวญี่ปุ่น โรงพยาบาลกรุงเทพ ผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชาวต่างประเทศประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2558 ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น ในปี ค.ศ. 1994 พญ.เรณู อุบล ได้ก่อตั้ง ศูนย์บริการผู้ป่วยชาวญี่ปุ่น ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ณ โรงพยาบาลกรุงเทพ และนับจากนั้นเป็นต้นมา ได้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์บริการดังกล่าว มาตลอดกว่า 20 ปี มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านการแพทย์ และการช่วยเหลือชาวญี่ปุ่นผู้อาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งมีชาวญี่ปุ่นประมาณ 170,000 คน ได้เคยเข้ารับการบริการทางการแพทย์และการตรวจวินิจฉัย

นาย จงเจตน์ บุรณศิลป์

ในวันที่ 19 พฤษภาคม ที่ผ่านมา ได้มีการจัดพิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้กับ นายจงเจตน์ บุรณศิลป์ ผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชาวต่างประเทศประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2558 ณ ห้องเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น ในสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย นายจงเจตน์ บุรณศิลป์ ประธานสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนนายร้อยรวมเหล่าญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “The Order of the Rising Sun, Gold and Silver Rays” ในฐานะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นมาอย่างยาวนาน

การประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่น

เมื่อวันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคมที่ผ่านมา พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีไทย และผู้นำจากประเทศในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงรวม 5 ประเทศ ได้เข้าร่วมการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ 7 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น กับ นายชินโซ อาเบะ นายกรัฐมนตรี

ญี่ปุ่น ในการประชุมครั้งนี้ ได้มีการแสดงวิสัยทัศน์เพื่อร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ความร่วมมือฉบับใหม่ในการพัฒนาลุ่มน้ำโขง จากนี้ต่อไปอีก 3 ปี “ยุทธศาสตร์กรุงโตเกียว ค.ศ. 2015 (Tokyo Strategy 2015 for Mekong-Japan Cooperation)” เพื่อพัฒนาภูมิภาคลุ่มน้ำโขงต่อไปในอนาคต

Cabinet Public Relation (http://www.kantei.go.jp/jp/97_abe/actions/201507/04mekong.html#inner_content1)

รัฐบาลญี่ปุ่นให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการ จัดซื้อรถขนถ่ายขยะมูลฝอยเพื่อส่งเสริมระบบการจัดการขยะ ในเขตตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท โดยผ่านความร่วมมือทางต้นเศรษฐกิจแบบให้เปล่าเพื่อพื้นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ (GGP) ประจำปี พ.ศ. 2557

ในวันอังคารที่ 4 สิงหาคม ที่ผ่านมา ได้มีการจัดพิธีส่งมอบรถขนถ่ายขยะมูลฝอย ผ่านความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจแบบให้เปล่าเพื่อพื้นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ (GGP) ประจำปี พ.ศ. 2557 ณ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ในการนี้ ฯพณฯ นายชิโร ซะโตะชิมา เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท และนางชนัดดา ชนะสกุลนิยม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเที่ยงแท้ ให้เกียรติเข้าร่วมในพิธีดังกล่าว

พร้อมทั้งสมาชิกในชุมชน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลเที่ยงแท้ ในครั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้การสนับสนุนเงินทุน ประมาณ 2,010,000 บาท จัดซื้อรถขนถ่ายขยะมูลฝอย เพื่อรับมือกับปัญหาขยะมูลฝอย รัฐบาลญี่ปุ่นมุ่งหวังว่า รถขนถ่ายขยะมูลฝอยนี้จะช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างชาวบ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการแก้ไขปัญหาการควบคุมขยะมูลฝอยและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่

วันกองกำลังป้องกันตนเองแห่งญี่ปุ่น

ในวันที่ 16 กรกฎาคม ที่ผ่านมา สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ได้เป็นเจ้าภาพจัดงานฉลองวันกองกำลังป้องกันตนเองแห่งญี่ปุ่นขึ้น ณ โรงแรม ดิโอกระ เพรสทิจ กรุงเทพฯ ในวันนั้น มีข้าราชการทหารระดับผู้ใหญ่จากกองทัพบก ทหารจากนานาชาติ และผู้มีเกียรติที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมงานด้วยจำนวนมาก ในโอกาสนั้น นายชิโร ซะดะชิมะ ได้กล่าวสุนทรพจน์ต่อผู้มีเกียรติที่เข้าร่วมงานเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในกิจกรรมของกองกำลังป้องกันตนเองแห่งญี่ปุ่น

การสาธิตและบรรยายการจัดดอกไม้ไอเคะบะนะ ในโอกาสครบรอบ 25 ปี การก่อตั้งสมาคมกยูง ไอเคโนโบ ไอเคะบะนะ สาขารุงเทพ ฯ

ในวันที่ 6 กรกฎาคม ที่ผ่านมา ได้มีการการสาธิตและบรรยายการจัดดอกไม้ไอเคะบะนะ ในโอกาสครบรอบ 25 ปี การก่อตั้งสมาคมกยูง ไอเคโนโบ ไอเคะบะนะ สาขารุงเทพ ฯ ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น

ตั้งแต่ สมาคมกยูง ไอเคโนโบ ไอเคะบะนะ สาขารุงเทพ ฯ ก่อตั้งขึ้นในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1989 เป็นต้นมา ได้พยายามพัฒนาการจัดดอกไม้และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ภายในประเทศไทยและในประเทศเพื่อนบ้าน

งานในครั้งนี้ ได้มีการบรรยายและการสาธิตเกี่ยวกับการจัดดอกไม้

ไอเคะบะนะ โดย ประมาจารย์ ไอเคะโนะโบ เซนเอ เจ้าสำนักไอเคโนโบ รุ่นที่ 45 และ การสาธิตวิธีการจัดดอกไม้เพื่อบูชาพระพุทธรูป เรียกว่า “เรชิกะเคะ” ซึ่งสืบทอดมาแต่สมัยโบราณ โดย อาจารย์ โคบายาชิ คิโยะทะกะ จากสำนักไอเคโนโบ

การจัดดอกไม้ไอเคะบะนะ มีประวัติศาสตร์มายาวนานกว่า 550 ปี และถือเป็นหนึ่งในตัวแทนวัฒนธรรมดั้งเดิมของประเทศญี่ปุ่น และหวังว่า จากนี้ต่อไปชาวไทยจะเข้าใจประเทศญี่ปุ่นอย่างลึกซึ้ง และมีสายสัมพันธ์แห่งมิตรภาพที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นโดยผ่านการจัดดอกไม้ไอเคะบะนะ

Japan Video Topics

สำนักข่าวสารญี่ปุ่น สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย มีบริการให้ยืมแผ่นดีวีดี “Japan Video Topics” ซึ่งแนะนำประเทศญี่ปุ่นด้วยข้อมูลในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม เป็นต้น อธิบายเนื้อเรื่องด้วยภาษาที่ใช้อย่างแพร่หลาย 7 ภาษา (ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน ภาษาอาหรับ ภาษาจีน และ ภาษาโปรตุเกส)

ผู้ที่สนใจยืมแผ่นดีวีดี กรุณาติดต่อสำนักข่าวสารญี่ปุ่น ที่ อีเมลล์ jis@bg.mofa.go.jp

นิทาน

3

ญี่ปุ่น

นิทานของญี่ปุ่นที่น่าสนใจ เล่าสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่ในอดีต
เกิดขึ้นจากชีวิตประจำวันของชาวบ้าน เล่ากันมาจากรุ่นต่อรุ่น
ในปีนี้จะขอแนะนำนิทานญี่ปุ่นที่สนุกสนาน
ให้ทุกท่านได้อ่านตลอดทั้งปี

อุระชิมะ ทาโร่

1

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชาวประมงชื่อ “อุระชิมะทาโร่” อยู่มาวันหนึ่ง
อุระชิมะทาโร่ ได้เห็นเด็กๆ กำลังรังแกเต่าที่อยู่บนชายหาด เขาจึงให้ปลาที่
จับได้มาในวันนั้นแก่เด็กๆ เพื่อช่วยเหลือเต่าตัวนั้น

2

หลายวันต่อมาขณะที่อุระชิมะทาโร่กำลังจับปลาอยู่บนเรือ ทันใดนั้นเอง แม่
ของเต่าได้มาขอบคุณ ที่เขาได้ช่วยเหลือลูกเต่าเอาไว้ และพาอุระชิมะทาโร่
เดินทางไปยังพระราชวังมังกร หลังจากดำน้ำลงไปทะเลได้สักครู่ เขาก็
เห็นพระราชวังที่ใหญ่โต

3

เจ้าหญิงได้ออกมาต้อนรับ หลังจากใช้เวลาอยู่ในพระราชวังมังกรอย่าง
สนุกสนานตลอด 7 วันอุระชิมะทาโร่ได้นอนฝันถึงบ้านเกิด ในฝันเขามองเห็น
แม่กำลังซักผ้าอยู่ เมื่อตื่นขึ้นจากฝัน เขารู้สึกอยากกลับบ้าน ก่อนจะเดินทางกลับ
บ้าน เจ้าหญิงได้มอบกล่องสมบัติให้ แต่บอกกับเขาว่าห้ามเปิดกล่องใบนี้เด็ดขาด

4

เมื่อเดินทางมาถึงบ้านเกิด ถนนหนทางและบ้านเรือนก็เปลี่ยนแปลงไปหมด
แท้จริงแล้ว 7 วันในพระราชวังมังกรนั้น เป็นเวลา 100 ปีบนโลกมนุษย์ อุระชิ
มะทาโร่ซึ่งกำลังเศร้าโศกได้เปิดกล่องสมบัติ ทันใดนั้น ได้เกิดควันสีขาวออกมา
จากกล่อง อุระชิมะทาโร่ได้กลายเป็นคนแก่ ทั้งผมและหนวดขาวโพลนไปหมด

สำนักข่าวสารญี่ปุ่น

สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย

177 ถนนวิภาวดี แขวงจตุจักร เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
TEL: 0-2696-3004, 0-2207-8504 FAX: 0-2207-8512
<http://www.th.emb-japan.go.jp/th/>